

April havde været Grundlaget for Udgifter. Den ærede Ordfører har vist imidlertid overset, at der i Folkethinget blev gjort betydelige Ændringer i Lovforslaget om Lillæggsbevillinger. I den Betænkning, som blev afgiven til 2den Behandling af Lillæggsbevillingsloven, hedder det, at, efterat den foreløbige Lov af 12te April f. A. er forkastet af Folkethinget, og da der hellerikke senere er vedtaget nogen endelig Finantslov for 1877—78, maa nærværende Lovforslag være at knytte til den midlertidige Finantslov af 8de November, og Udvalget stiller derfor en Række Ændringsforslag, som omrøbegigere Lovforslagets Text under dette Hensyn. Disse Ændringsforslag bleve vedtagne i Folkethinget, og Lovforslaget gik til Landstinget og blev saa vedtaget her i den Stikelse, hvori det var vedtaget i det andet Thing. Altsaa, det Bevis for, at Lillæggsbevillingsloven paa en Maade skulde have givet Erklæring om, at man anerkjender Loven af 12te April, tror jeg ikke kan holde Stik, naar man erindrer, at der netop blev taget en Reservation imod det i Folkethinget. Det er derfor ikke muligt for mig at gaa ind paa at godkjende dette Regnskab, medmindre jeg kunde godkjende Loven af 12te April.

Det kan jeg ikke. Jeg kan ikke se, at en Finantslov kan være gyldig, som ikke er vedtagen af Rigsdagen. § 49 i Grundloven forekommer mig at tale saa bestemt, at den ikke kan modsiges. Den siger: „Forinden Finantsloven er vedtagen, maa Skatter ei opræves“. Den foreløbige Finantslov af 12te April er ikke vedtagen i Rigsdagen. Derfor kan jeg ikke se Andet, end at efter Grundlovens § 49 havde Ministeriet ikke Hjemmel til at opræve Skatter, og da den næste Sætning: „Ingen Udgifter maa afholdes, som ikke hane Hjemmel i Finantsloven eller en Lillæggsbevillingslov“, kommer umiddelbart efter det første Punktum, kan jeg ikke se Andet, end at der ved Finantsloven og Lillæggsbevillingsloven ogsaa maa menes Finantslov og Lillæggsbevillingslov, som er vedtagen af Rigsdagen. Jeg kan derfor ikke anse den foreløbige Lov af 12te April 1877 for at have Medhold i Grundloven, og jeg kan derfor ikke være med til at godkjende det Regnskab, som har denne Lov til Grundlag.

Wagen: Hvad den ærede sidste Læser bemærkede om Fortolkningen af Grundlovens § 49, er Noget, som jeg strax maa tillade mig at modsiges. Der staar ganske vist: „Forinden Finantsloven er vedtagen, maa Skatterne ei opræves“, men der staar ikke det, som det ærede Medlem spøiede til: „vedtagen af Rigsdagen“. Sætningen maa suppleres paa den Maade, at det hedder: „vedtagen af den finantslovgivende Myndighed“, men hvem den finantslovgivende Myndighed er, faar man Oplysning om i Grundlovens øvrige Paragrapher, nemlig §§ 2 og 25, ifølge hvilke den endelige finantslovgivende Myndighed er hos Kon-

gen og Rigsdagen og den foreløbige er hos Kongen. Søvrigt skal jeg ikke nærmere komme ind paa dette Spørgsmaal, thi jeg vil ganske slutte mig til den ærede Ordførers Udtalelser, at man ikke skal komme ind derpaa, naar der ingen Nødvendighed foreligger derfor, og ogsaa jeg mener, at man ganske vist kan vedtage det Forslag til Beslutning, som Udvalgets Flertal har stillet uden paa nogen Maade at komme ind paa Spørgsmaalet om den foreløbige Bevillingslovs Gyldighed. Naar den ærede Læser sagde, at man ikke kunde erklære Ministeriet for berettiget til at afholde Udgifter uden at godkjende den Lov, i Genhold til hvilken de paagjældende Udgifter have fundet Sted, saa vil jeg dertil bemærke, at Forslaget til Beslutning jo ingenlunde gaar ud paa at erklære Ministeriet for berettiget til at afholde Udgifter, den siger kun, at Rigsdagen frasiger sig Ret til at gjøre Ansvar gjældende. Altsaa, vi siger kun: Hvad enten Udgifterne maatte have været Lovhjemlede eller ikke Lovhjemlede, ville vi i alt Fald ikke gjøre Ansvar gjældende med Hensyn til dem. Dette kunne vi godt sige, selv om Udgifterne maatte siges ikke at have været Lovhjemlede, og derfor mener jeg, at man godt kan vedtage denne Beslutning uden Hensyn til, hvilken Mening man maatte have om den foreløbige Finantslovs Gyldighed eller Ikke-Gyldighed. Jeg mener overhovedet, at man ved at vedtage et Forslag til en Beslutning som det, der foreligger, aldeles ikke godkjender det Grundlag, i Genhold til hvilket Udgifterne ere afholdte i sin Tid. Man godkjender kun selve Indholdet af den paagjældende Lov, medens derimod Spørgsmaalet om dens Udstedelse, dens formelle Tilvebringelse, er et Spørgsmaal, man ikke indlader sig paa. Der kan ikke være Tale om Andet, end at, naar man beslutter, at man ikke vil gjøre Ansvar gjældende for de og de Udgifter, saa godkjender man ganske vist Loven, forsaavidt den indeholder, at de og de Udgifter skulle afholdes, men alle de øvrige Spørgsmaal, som denne Lov foranlediger og som komme frem i Anledning af dens Udstedelse, om den har været udstedt paa en Tid, da Rigsdagen var samlet, om den muligvis er udstedt under paatrængende Omstændigheder eller ikke, afgjøre vi slet ikke. Der kan altsaa godt være Spørgsmaal om at gjøre Ansvar gjældende i saa Henseende, selv om dette Statsregnskab er godkjendt og derfor mener jeg ogsaa, at man fuldstændig kan tiltræde den ærede Ordførers Udtalelser om dette Punkt, at netop Loven af 8de November under alle Omstændigheder maa siges at have materielt godkjendt Indholdet af den foreløbige Bevillingslov. Thi som den ærede sidste Læser selv bemærkede, Regnskaberne maa jo slutte sig til hinanden. Indholdet af Loven af 8de November 1877 slutter sig jo forsaavidt ganske til Indholdet af den foreløbige Bevilling af 12te April 1877. Naar nu altsaa Rigsdagen ved at vedtage Loven af 8de November 1877 selv har